

прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція). Навпаки, протилежне рішення про визнання п. 2.4 договору фінансового лізингу недійсним могло б призвести до порушення не тільки основоположних принципів свободи здійснення підприємницької діяльності, принципу свободи укладення договору, який містить елементи різних цивільних договорів, а й загалом могло суперечити реалізації особою її цивільних прав на власний розсуд, та, як наслідок, призвести до порушення вимог ст. 1 Першого протоколу до Конвенції. У цьому разі відсутній публічний інтерес, необхідність захисту якого могло б обґрунтовувати втручання в майнові інтереси сторін договору, укладеного ними з дотриманням принципу свободи договору.

З огляду на наведені підстави у такому разі дисбаланс у правах та обов'язках сторін не існує, оскільки вони самотійно і на добровільних засадах визначили умови договору фінансового лізингу.

Суд визнав правильними юридичні висновки апеляційного суду про відмову у задоволенні позову про визнання недійсним договору фінансового лізингу в частині, беручи до уваги відсутність порушення принципів справедливості та пропорційності господарського судочинства.

Адміністративна юрисдикція

ПРО ВІДСУТНІСТЬ ПІДСТАВ ДЛЯ ЗАДОВОЛЕННЯ ПОЗОВУ ПРО СТЯГНЕННЯ СЕРЕДНЬОГО ЗАРОБІТКУ ЗА ЧАС ВИМУШЕНОГО ПРОГУЛУ ЧЕРЕЗ НЕМОЖЛИВІСТЬ ОТРИМАТИ ТРУДОВУ КНИЖКУ З ТИМЧАСОВО НЕКОНТРОЛЬОВАНОЇ ТЕРИТОРІЇ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ*

Відповідно до ч. 5 ст. 235 Кодексу законів про працю України у разі затримки видачі трудової книжки з вини власника або уповноваженого ним органу працівникові виплачується середній заробіток за весь час вимушеного прогулу.

Тобто необхідною умовою для застосування цієї законодавчої норми є наявність вини роботодавця у затримці видачі трудової книжки.

Наказом Державної митної служби України від 29 лютого 2012 р. № 422-к “Про припинення перебування на державній службі” за порушення Присяги державних службовців, відповідно до вимог ст. 17, п. 6

* Правову позицію сформовано Л. Сидоровою за: Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 4 липня 2018 р. в адміністративній справі № 802/3689/15-а.

ч. 1 ст. 30 Закону України “Про державну службу” припинено з 29 лютого 2012 р. перебування на державній службі в митних органах України О., заступника начальника служби боротьби з контрабандою та порушеннями митних правил – начальника відділу митної варті Луганської митниці.

Підставою для видання цього наказу стало подання Луганської митниці, яке винесено у зв’язку з порушенням 28 лютого 2012 р. відносно позивача кримінальної справи за ознаками скоєння злочину, передбаченого у ч. 3 ст. 368 Кримінального кодексу України (далі – КК України).

Ухвалою Вінницького окружного адміністративного суду від 1 квітня 2015 р. у справі № 802/248/15-а, яку залишено без змін ухвалою Вінницького апеляційного адміністративного суду від 20 травня 2015 р., залишено без розгляду позовну заяву О. до Державної фіскальної служби України (далі – ДФС України), Луганської митниці Міністерства доходів і зборів України про визнання протиправним і скасування наказу, поновлення на роботі та стягнення середньої заробітної плати за час вимушеного прогулу.

Підставою для таких рішень став пропуск О. строку звернення до суду та відсутність підстав для визнання причин його пропуску поважними.

О. звернувся з іншим позовом, у якому серед іншого просив про стягнення середньої заробітної плати за час вимушеного прогулу.

Повторно звернувшись до суду, О., мотивуючи позовну вимогу про стягнення середньої заробітної плати за час вимушеного прогулу як підстави позову, зазначив і затримку видачі трудової книжки.

Проте на території Луганської та Донецької областей на час виникнення спірних правовідносин проводилася антитерористична операція (далі – АТО) згідно з Указом виконувача обов’язків Президента України ОСОБА_6 від 14 квітня 2014 р. № 405/2014, а частина Луганської області перебуває на тимчасово неконтрольованій території, зокрема й частина території зони діяльності Луганської митниці, адміністративна будівля Луганської митниці по вул. Оборонній, 34-а у місті Луганську, службові приміщення, матеріально-технічні цінності, майно та документація Луганської митниці захоплені чи зруйновані (знищені) незаконними збройними формуваннями.

24 лютого 2015 р. за вказаним фактом слідче відділення Старобільського районного відділення головного управління Міністерства внутрішніх справ України в Луганській області розпочато досудове розслідування у кримінальному провадженні № 12015130580000235 за ознаками злочину, передбаченого у ст. 341 КК України.

Відмовляючи у задоволенні цієї частини позовних вимог, суд першої інстанції дійшов висновку про відсутність правових підстав для зобов'язання Луганської митниці ДФС України виплатити О. середній заробіток за час вимушеного прогулу у зв'язку із затримкою видачі останньому трудової книжки.

Зважаючи на встановлені судами обставини справи, Верховний Суд погодився з тим, що своєчасне ненадання позивачу трудової книжки обумовлено фактичною неможливістю отримати відповідний документ з тимчасово неконтрольованої території Луганської області.

Проведення АТО на території колишньої дислокації адміністративної будівлі відповідача виключає наявність у нього вини у затримці видачі трудової книжки, а тому суди дійшли правильного висновку про відсутність підстав для задоволення цієї частини позовних вимог О.

Кримінальна юрисдикція

ПРО ПОРЯДОК І ПІДСТАВИ ПРОВЕДЕННЯ ТАКОЇ НЕГЛАСНОЇ СЛІДЧОЇ (РОЗШУКОВОЇ) ДІЇ, ЯК КОНТРОЛЬ ЗА ВЧИНЕННЯМ ЗЛОЧИНУ*

У частині 2 ст. 1 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України) встановлено: “Кримінальне процесуальне законодавство України складається з відповідних положень Конституції України, міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, цього Кодексу та інших законів України”.

Європейський суд з прав людини (далі – ЄСПЛ) при вирішенні питання справедливості судового розгляду враховує, зокрема, і спосіб отримання доказів. Не виключаючи можливості використання особливих слідчих методів – агентурних методів, що само собою не порушує права на справедливий судовий розгляд, ЄСПЛ висловлює позицію, що у зв'язку з ризиком підбурювання з боку поліції при використанні таких методів, їх використання має бути обмежено чіткими рамками (справа “Раманаускас проти Литви”, заява № 74420/01, рішення від 20 лютого 2018 р.).

В Україні оперативно-розшукова діяльність, зокрема і для отримання доказів, регулюється як КПК України, так і іншими законами, які є складовою кримінального процесуального законодавства, зокрема, Законом України “Про оперативно-розшукову діяльність”.

* Правову позицію сформовано Л. Сидоровою за: Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Другої судової палати Касаційного кримінального суду від 14 червня 2018 р. у кримінальному провадженні № 690/579/16-к.